

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, szerda 1910. szeptember 7.

203 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefontszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Hírtízesési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Kezdődik a munka.

Vége a vakációnak, kezdődik a munka! Ezt a jelszót hallhatjuk szinte az országban, hogy a nyári kánikula véget ért s a tudomány csarnokai ismét feltárulnak a tanulni vágyó, tudományszomjas ifjuság előtt. Miként egy röpke pillanat, úgy tűnt tova az a pihenésre szánt nyári idő, melyet azok élvezhettek, kik egész évben eleget tettek kötelességeiknek s akik nyugodtan pihenhettek megérdemelt babéraikon.

Kezdődik a munka! Ez a jelszó. De vajjon tényleg munkához lát-e ez ország népe a nyári pihenő után? Vajjon tényleg meg fogja-e az eke szarvát, hogy mélyebben szántson és hogy végre felvirradjon az az idő, mely nyugalmas békét, kincses gazdaságot jelent a magyarnak. Oh, mert a mi népünk, nemcsak a nyári pihenőből vette ki részét, hanem pihen immár évtizedek óta. Nem kelti életre őt az a tudat, hogy körülötte a kultúr népek mind-mind a munkának szentelik életük javarészét, hogy valamennyien gyűjtenek, mint a szorgalmas méhek, hogy azután, mikor a munkátlanság ideje elérkezik, legyen miből fogyasztani.

A mi tejjel-mézszel folyó Kanaán országunknak soha sem volt szüksége arra, hogy lakosai tulontul megerőltessék magukat, hogy létfenntartásukhoz szükséges követelményeket megszerezhessék. A magyar nép eredeténél fogva is kényelemszerető és inkább pihen, mint dolgozik. Ezért is kerestek már őseink is olyan országot, ahol a megélhetés könnyű s a természettel nem kell úgy megbirkózni, mint az északi nemzeteknek. Ezért pihen hát országunk lakossága a múltban s pihenne a jelenben is, ha végre a körülötte nyüzgő emberáradat szorgalmas munkájának zümmögése észre nem térítené.

De látja a német, az osztrák, francia, angol nemzetek erős küzdelmét s a küzdelmekben való diadalát. Látja azok rohamos fejlődését, térhódítását, gazdagodását, látja hatalmas kulturáját, amely mind-mind a nagy vagyonság következménye és lassan-lassan belátja, hogyha végképpen nem akar lemaradni a nemzetek versenyéből, akkor neki is munkálkodnia kell, fel kell hagynia a százados tétlenséggel s ott keresni a boldogulás útját, ahol az tényleg kínálkozik: a szorgalmas munkában.

Vége van tehát a nagy vakációnak, annak a nagy pihenőnek, amely immár pár száz év óta tart s a magyar nemzet belátja, hogy csakis a munka az, amely gyümölcsét okvetlenül megtermi, mely bizonyossággal megtalálja jövődjének biztos zálogát.

Munkára fel tehát! Küzdjünk mi is az előrehaladásért, vegyük fel a nagy nemzetközi versenyt, melyről lemaradnunk nem szabad.

Mutassuk meg, hogy a magyar munka nemcsak külföldön, de hazájában is tud érvényesülni. Igazoljuk azt a honi hiedelmet, hogy a magyarban veleszületett zsenialitás rejlik s hogy csak idő kérdése, hogy e lángeszűségre világrengető dolgokat produkáljon.

Álljunk a munkához, hiszen mibőlölünk csak az akarat hiányzik. Próbáljuk meg egész erővel, vagy mint a technikus kifejezés mondja, teljes gőzzel nekilátni a teremtő munkának s bizvást hisszük, hogy az eredmény el nem maradhat, annak mindenképpen be kell következnie.

Ha majd minden magyar ember úgy gondolkozik, hogy produktív munkájával nemcsak a saját jóvoltát, hanem nemzetének, hazájának üdvét is szolgálja, ha majd minden magyar ember önszorgalma gyümölcséből igyekszik megélni s késő vészségére tőkét gyűjteni, akkor a nagy vakációnak, mely immár oly régi idő óta tart s hátrálhatja, gátolja előrehaladásunkat, tényleg vége lesz s mi örömujjongással hirdethetjük szerie az országban:

Vége a vakációnak, kezdődik a munka!

UJDONSÁGOK.

— **Békei Ignác kiténtetése.** Tegnap adta át Kankovszky miniszteri tanácsos a cambieri téri polgári iskolában Békei Ignác igazgatónak a király által adományozott koronás arany érdemkeresztet. Kankovszky tanácsos ez alkalommal szép beszéd keretében méltatta Békei igazgatót a tanügy körül szerzett érdemeit. Az ünnepségen résztvett a polgári iskola egész tanítói kara és összes növendékei.

— **Hiób hír Ratkovich rendőrrel.** Tegnap az a feltűnést keltő hír terjedt el a városban, hogy Ratkovich János rendőr, aki a Fiumei Népbank rablója s Milos József pénztáros gyilkosai közül egyiket életének kockáztatásával elfogta, több orosz, horvát területen bosszúból megtámadta s megölte. A gyilkosságot olyan határozott alakban beszéltek, hogy a rendőrség is szükségesnek látta, hogy a hír valóságáról meggyőződést szerezzen. E célból megbiztak több detektívet, hogy járjanak utána a hírek, egyuttal a susáki rendőrséget is értesítették a nyomozás megindítása iránt. Szerencsére azonban a hír nem bizonyult igaznak, mert Ratkovich, akit a rendőrség egy évre szabadságot, tegnap délután váratlanul megjelent a rendőrségen. Ratkovich ugyanis, akit a városi tanács elismerésül soron kívül első osztályú rendőrnek nevezett ki s nagyobb pénzösszeggel jutalmazott meg s aki több cégtől is kapott adományokat, egy éves szabadságot kért és kapott a rendőrségtől, hogy Susakon kocsmát nyithasson. A rendőrségen tehát érthető érdeklődéssel fogadták Ratkovichot, aki jókedvűen cáfolta meg a meggyilkoltatásáról elterjedt hiób-híreket.

— **Elítélt betörő.** A törvényszék:en tegnap tárgyalták Kanál János tizenöt éves udvarhelyi illetőségű napszámos bűntényét, aki hetekkel ezelőtt behatolt az Ungaro-Croatának az Adamich-mólón lező pénztárába és onnan a pénztárosnő távollétében a készpénztár tartalmát, 232 koronát elrabolta. A készpénzen kívül Kanál elvitt egy kétszáz korona értékű aranyórát és láncot, továbbá egy messzelátót is. A tárgyaláson a vádlott a bizonyítási eljárás során ellentmondásokba keveredett s a tanúk is ellene vallottak.

A bíróság a vádlottat az Ungaro-Croata Adamich mólón levő pénztárának kirablásában bűnösnek találta s ezért az egy hónapi vizsgálati fogság beszámításával hat havi börtönrre és a perköltségek megfizetésére ítélte. Ellenben a törvényszék az aranyóra és a messzelátó ellopására vonatkozó vád alól Kanált bizonyítékok és a károsultak feljelentése hiányában felmentette. Az ügyész és a védő fellebbeztek az ítélet ellen.

— **Általános népszámlálás.** A hivatalos lap közli a kereskedelmi miniszternek a jövő évben teljesítendő általános népszámlálás végrehajtásáról szóló rendeletét. E szerint a népszámlálás 1911 január elseje és tízedike között lesz. Az alkotmányosság helyreállítása óta ez az ötödik népszámlálás, amelyet a magyar szent korona országában tartottak. A miniszteri rendelet, amelyet az ország összes törvényhatóságainak elküldöttek, hosszasan foglalkozik a népszámlálás nagy jelentőségével és a többek között ezeket mondja:

A népszámlálásoknak évtizedenkénti megisméltése által nemcsak az országnak sorsát intéző törvényhozási és kormányzati tényezőknak, hanem a művelt magyar közönségnek is jóformán közmeggyőződésévé vált az a tudat, hogy az állami és társadalmi feladatok helyes kitűzéséhez és sikeres megoldásához nélkülözhetetlen szükség van népességünk számbeli, gazdasági és kulturális erejének s egyéb fontos életviszonyainak időnkinti statisztikai számbavételére. Az 1910. évi népszámlálás még a rendesnél is nagyobb fontossággal bír, mert a lefolyt évtizedben tapasztalt óriási mérvű kivándorlás hazánk különböző részeinek számarányát megváltoztatta. Szükséges, hogy a népszámlálást a feladat fontosságától áthatott, értelmes és buzgó számlálóbiztosok és felülvizsgálók teljesítsék. Ugyancsak fontos felétele a népszámlálás sikeres végrehajtásának az is, hogy a közönség a számláló-biztosokat és népszámlálási felülvizsgálókat fáradtságos munkájukban, a népszámlálás hasznosságába vetett bizalommal készségesen támogassa. Kéri a miniszter a törvényhatóságokat, hogy keltsék fel a lakosság érdeklődését a népszámlálás iránt és buzdítsák a közönséget a népszámlálásban való készséges közreműködésre. Érdekes a miniszteri rendeletnek befejező része, amely arról szól, hogy a népszámlálás adatait nem fogják adóztatási célokra felhasználni. Minden olyan esetben, — mondja a rendelet — amidőn a lakosság egyes rétegeiben netalán az az aggodalom lenne észlelhető, hogy a népszámlálás adatai adóztatási célra fognak használatni, igyekezzenek a törvényhatóság az ilyen teljesen alaptalan aggodalmakat saját erkölcsi tekinté-

lyével és a szükséges felvilágosításokkal idejekorán eloszlalni és a lakosságot meggyőzni arról, hogy a népszámlálásnak nincsen egyéb célja, mint a népességről olyan tájékozásokat gyűjteni, amelyeknek segítségével az állam és társadalom úgy az összességnek, mint az egyeseknek boldogulását mozdíthatják elő.

— **A sikkasztó vallomása.** Megirtuk, hogy Chiavuzzo Ferenc szolgát, aki a Billitz-szállító cégtől nyolcszáz korona elsikkasztása után megszökött, Cormonsban letartóztatták és visszahozták Fiuméba. A sikkasztó szolga, mikor a rendőrségen kihallgatták elmondta, hogy csak 700 koronát tulajdonított el. Bevallotta továbbá, hogy a sikkasztás napján egy korcsmába tért s miután alaposan beborozott gyalog elment Jurdani déli vasuti állomásra, ahol vonatra szállt és Olaszországba akart utazni. Szökése azonban a ciromonsi rendőrség közbelépése folytán nem sikerült.

— **Egy baleset halálos következménye.** Bublich Simon szemetest, — mint nemrégén megirtuk — Cosalán egy szemeteskosci felőkte. Bublich oly szerencsétlenül esett el, hogy bal lába eltört. A szerencsétlen ember állapota azonban a kórházi ápolás ellenére is rosszabbodott, mert lábán üszkösödést kapott. Még a gyors operáció sem tudta megmenteni, mert tegnap a kórházban meghalt.

— **Elítelt kivándorló.** A rendőrbíróság Jankov István torontalmegyei harmincnégy éves kivándorlót öt napi elzárásra és husz korona pénzbüntetésre ítélte, mert hamis utlevéllel akart Amerikába kivándorolni.

— **Veszedelemes házipítés.** A Belvedere Superiore 339. számú ház tulajdonosnője elhatározta, hogy a földszintes házra emeletet építtet. Az építkezés idejére azonban a lakókat nem költöztette ki, úgyhogy azok kénytelenek voltak az építéssel járó minden kellemetlenségeket elszenvedni. A legutóbbi napokban a lakók azt is tapasztalták, hogy a menyezeten repedések mutatkoznak, amelyet a lakók azzal magyaráztak, hogy a földszintes ház nem bírja el az emeletépítést. A lakók nevében tehát Szalai István a rendőrségre ment, ahol feljelentést tett a háztulajdonosnő ellen. A rendőrség a feljelentés alapján átíratott intézett a városi műszaki hivatalhoz, hogy a házat és az építkezést vizsgálja meg s arról tegyen neki jelentést.

— **A trieszti Banca Popolare bukása.** Megirtuk már, hogy a trieszti Banca Popolare fizetési zavarokba jutott s kénytelen volt a betevők ostroma elől bezárni kapuit. Ujabbán azt jelentik, hogy a bank kliensei, többnyire kisebb olasz kereskedők és iparosok a nagy pénzügyzetekhez fordultak, hogy segítsenek a válságba jutott bankon, hogy az működését újra felvehesse. Ugy látszik eivben meg is van erre a hajlandóság. A bankok megvizsgálják majd az intézet állását s át fogják vállalni a jó követeléseket. A bank azáltal került válságba, hogy nagy hiteleket nyújtott különböző cégeknek, amelyek kedvezőtlen üzletviszonyok folytán sokat szenvedtek. A bank, amelynek 600.000 kor. a részvénytőkéje s 769.000 korona a tartalékja, tavaly 107.416 korona nyereséggel zárta mérlegét.

— **Miért nincs exportunk Spanyolországba?** Barcelonai konzulunk igen szépen, részletesen számol be ma a tavalyi tapasztalatairól. Belőlük leginkább az méltó a figyelemre, hogy Spanyolország emelkedő bevételéből a mi monarchiánk is részt kér. Nem épen első helyen áll, nem is a másodikon, hanem — a tizennyolcadik a sorban az osztrák-magyar monarchia. (Hogy ebből mennyi esik Magyarországra: azt a főkonzul érthető gyöngédségből elhallgatja.) Annál inkább felőlt ez a silány eredmény a maga nyolc és félmillió pezarájával, mert azok közt az áruk közt, amelyekben Spanyolország behozatalra szorul, mi exportképes árukat produkálunk. A jelentés kéri az okát a mi elmaradottságunknak s kétet jelöl meg: egyik a mi gyárosaink és exportőrjeink okatlan bizalmatlansága a spanyol üzletemberekkel szemben, a másik hiba az, hogy Spanyolország izlését, szokásait és szükségleteit nem ismerik eléggé exportőrjeink és nem küldenek oda elég utazót.

— **Magyar iskola Szarajevóban.** Szarajevóból jelentik: A szarajevói Magyar Egyesület magyar nyelvű iskolát létesített Bosznia fővárosában, amely az ottani magyarok gyermekeinek tanítását van hivatva teljesíteni. A

magyar nyelven kívül a horvát és német nyelvet is tanítani fogják. Az iskola a Magyar Egyesület helyiségével kapcsolatos, illetőleg azzal egy házban van. Az iskola vezetője Moravetz Imre volt jankovci ig. tanító, aki feleségével együtt látja el a tanítást. Ovodát is létesítettek, amelynek vezetését Kálóczy Mariska volt csakovcei tanítónő vállalta el.

— **Abbázia vendégei.** A szomszédos Abbázia fürdő- és üdülőhelyet január 1-étől szeptember 1-éig összesen 34,067 fürdővendég látogatta meg. Augusztus huszonötödiktől szeptember 1-éig a vendégek száma 1143-mal szaporodott. A szeptember 1-én ott üdülők száma 4269 volt.

— **Az abbáziai Szegő-szanatoriumba** az elmúlt napokban a következő vendégek érkeztek; Leopold Mihály gyermekével Szekszárdról, Wix konzulné Bécsből, Messer Dezső ügyvédjelölt Kisjenőről, Nagy Imréné dr.-né gyermekével, Oroszlán Aranka kisasszony, Szabó Jozefina tanítónő, Vágó Zsigmond kereskedőné gyermekével és Benedek Judith magánzórnő Budapestről, Klein Hedvig kereskedőné Vágbesztercéről, Rottenber Márton dr. jegyző nejével és gyermekével Lugosról, Török Emma urhölgy Gödöllőről, Temesváry Rezső főorvos családjával, Várady Krisztina vendéglősné, Barta Szidónia üg. vedné és Hoffman János százados Budapestről.

— **Lovrana vendégei.** Az Abbázia tözsomszedságában levő Lovranát augusztus 21-étől szeptember 2-áig összesen 223 idegen kereste fel.

— **Az Adria részvényei** A tőzsdén észrevétlenül, csöndben ismét megindult a forgalom az Adria részvényekben. Persze ezuttal is a spekuláció érdeklődik a papírok iránt s érdeklődése érthető és méltányolható. Honorálni akarja azokat a kedvező kilátásokat, amelyek a társaságnak biztató jövőt ígérnek. A kereskedelmi miniszteriumban — hír szerint — befejezték a tárgyalásokat az új Adria-szerződés ügyében s állítólag már októberben benyújtják a parlamentben az erre vonatkozó törvényjavaslatot. A tőzsdén ma az a hír keringett, hogy az új szerződés másfélmillió koronás szubvenció-többletet biztosít a társaságnak. Ez valószínű is, csakhogy ezzel szemben a társaságra nagyobb kötelezettségek is hárulnak. Így: szaporítania kell majd hajóparkját, szaporítania kell a brazilai járatokat s a Földközi tengeri viszonylatban is élénkebb forgalmat kell teremtenie. Ezek mind olyan kötelezettségek, amelyek a költségek fokozásával járnak s ezért nem szabad ezt az állítólagos másfélmillió koronás szubvenció-többletet „tisztá haszonnak” tekinteni.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi s részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Gallipoli” olasz gőzös Ancónából üresen. „Volturno” angol gőzös Hullból 270 tonna szénnel és 50 tonna vegyes áruval. „Falernian” angol gőzös Liverpoolból 30 tonna vassal 20 tonna fával. „Tonci” osztrák gőzös Trauból üresen. „Árpád” magyar gőzös Marseilleből, 700 zsák kénnel, 500 láda narancssal 100 láda citrommal és 30 tonna vegyes áruval. „Franz Ferdinánd” osztrák gőzös Kobeből 320 zsák borssal. 8000 zsák lenmaggal, 600 bál gyapjával és 300 zsák rizsszel. „Elektra” osztrák gőzös Alexandriából 1000 zsák korpával, 119 bál üres hordóval és 30 láda dohánynyal. „Ravenna” olasz gőzös Ravennából 19 tonna rizsszel. Provence francia gőzös Fernandinából 3,850 tonna foszfáttal.

Indult: „Brittania” olasz gőzös Pálmóba 180 tonna fával. „Achille” osztrák gőzös Konstantinápolyba, 250 tonna cukorral és 10 tonna vegyes áruval. „Orion” német gőzös Hamburgba üresen. „Gallipoli” olasz gőzös Velencébe 50 tonna fával és 45 drb. torpedóval. „Beron Curro” olasz vitorlás Catániába 500 tonna fával. „Emilia” olasz vitorlás Catániába 300 tonna fával. „Luigi Gonzago” olasz vitorlás Castellamareba 380 tonna fával. „Cornelio” vitorlás Marsalába 260 tonna fával. Elektra osztrák gőzös Alexandriába 120 tonna cukorral, 30 tonna vegyes áru al. „Rákóczi” magyar gőzös Valenciába 200 tonna fával, 60 tonna cukorral. „Stefania” magyar gőzös Bordeauxból 900 tonna fával, 300 bál dohánynyal, 500 hordó olajjal. „Pavia” angol gőzös Liverpoolba 160 tonna cukorral, 300 hordó olajjal, hatvan tonna vegyes áruval.

— **A newyorki osztrák-otthon.** A newyorki osztrák társulat, illetőleg az osztrák bevándorlási otthon azzal a sürgős kérelemmel fordult anyaországának kormányához, hogy évi huszezer korona államsegélyt emelne föl a kétszeres összegre, mert különben nem teljesíthetné Williams bevándorlási biztos követelményeit és az Ausztriából Amerikába érkező bevándorlókat nem részesíthetné védelemben. Mint most Bécsből jelentik, az osztrák kereskedelmi miniszteriumban meg volna a hajlandóság e kérelem meghallgatására, a miniszterium azonban értesítette a newyorki társulat vezetőjét, hogy a hozzájárulását bizonyos feltételek teljesítéséhez köti.

— **Nagy tinhal fogás.** Tegnap fejezték be a halászok a portoréi és buccarii tengeröbölben a tinhalászatot, mely az idén szokatlanul bő halmennyiséget eredményezett. A halászok ugyanis mintegy kilencvenezer métermázsa tinhalat fogtak, melynek nagyobb részét két külön hajóval s azonkívül a rendes járat hajójával Velencébe, a fennmaradt részt pedig Triesztbe szállították. A fiumei piacon a gazdag halfogásból ez alkalommal is alig került tinhal elárúsításra, úgy, hogy a fiumei halfogyasztó közönségnek semmi haszna sem volt a halászok szerencséséből. A halarak továbbra is változatlanul magasak maradtak. Mindössze annyi eredménye van a bőséges tinhal halászatnak, hogy a közönség figyelme ismét a halpiac lehetetlen viszonyaira terelődik.

A halászok ugyanis itt nem adhatnak el halat, csakis a halkereskedők közvetítésével. Ezek pedig csak néha-néha bocsátanak jobb minőségű halat a fiumei piacra, akkor is magas, majdnem megfizethetetlen áron. A piac halmennyisége pedig soha sincs a fogyasztóközönség szükségletével arányban, mert a hal legnagyobb részét mindig a velencei és trieszti halpiacra szállítják, ahol hihetetlen olcsó árban bocsátják áruba.

— **Hajóhadunk Fiumében.** Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy az osztrák-magyar haditengerészet hajóhada szeptember tizenötödikén több napi tartózkodásra Fiuméba érkezik. A hajóhadat Kunsti ellentengernagy fogja vezetni. A fogadtatás részletei iránt eddig semmiféle intézkedés sem történt.

X Visszatért fogtechnikus. Pálmai István fogtechnikus nyári üdüléséből visszatért és ezúton értesíti a közönséget, hogy a mai napon ismét megkezdte működését a Riva Szapary 2. szám alatti rendelő-termében.

X Értesítés. Alulírott értesítem igen tisztelt vevőimet és a n. é. közönséget, hogy londoni tanulmány- és bevásárlási utamról visszatértem s az angol piac őszi és téli szövetudonságait beszereztem, melyek dus választékban már raktáron vannak.

Igen tisztelt vevőimet arra kérem, hogy rendeléseiket idejekorán eszközölni kegyeskedjenek, nehogy a szállítások késedelmet szenvedjenek.

Felöltőim, átmeneti kabátaim, sport- és sacco-öltönyeim versenyen kívül állanak és joggal állíthatom, hogy a szabóipar terén vevőimnek legtöbbet nyujtok és minden tekintetben való kielégítésre kü önös súlyt fektetek.

Kiváló tisztelettel *Lóvy Entico*, első rangú angol uri divatszabó, Fiume, Via Adamich (báró Zmaič-féle ház).

Távirat ◀ Telefon

Megkezdődtek a horvát választások.

ESZÉK, szept. 6. A horvátországi választások ma kezdődtek meg. Az észéki északi kerületben valószínűleg újra megválasztják Pinterovics volt képviselőt. A második kerületben kormánypárti programmal fellépett Neumann dr. észéki alpolgármesternek nincs ellenjelöltje. Dolni-Miholjacson a horvát haladó-párti Polyák dr. rendkívül erős ellenfelet kapott Pavlinovics pénzügyigazgatósági fogalmazó

személyében. Minthogy a választók számát hatszázról kétezerhatszázra emelték, a választás eredményét még megközelítőleg sem lehet előre megállapítani. A valpói kerületben Lockovics ellenjelöltet kapott. A vukai választókerületben Benedik volt képviselő halálos beteg s így föl sem lépett.

Kifosztott galíciai kivándorlók.

KRAKÓ, szept. 6. Krumper Ignác tiikos kivándorlási ügynök három galíciai parasztot csempésztett át az osztrák határról Németországba, ahol ötezer koronájukat elrabolva falképnél hagyta őket. A három parasztot toloncon szállították haza, Krumpert pedig körözik.

A kolera külföldön terjed.

BUDAPEST, szept. 6. A fővárosban tegnap óta egyetlen koleragyanus megbetegedés sem történt. A lakosság kezd felszabadulni a fenyegető kolera veszedelmétől okozott félelem nyomasztó hatása alól. A kolera azonban a külföldön erősen terjed, különösen Orosz- és Olaszországban. Apuliai távirat szerint ott tízezer kolerában meghaltak és sok újabb megbetegedés is történt.

Kloroformos rabló.

SÁTORALJAUJHELY, szept. 6. Az itteni törvényszékhez két feljelentést nyújtottak be ismeretlen tettes ellen, aki Sátoraljujhely és Kassa közt a vasúti kocsiban utazókat kloroformmal elkábította és kirabolta. Az egyik feljelentő Radó Györgyné nagyszőlősi lakosnő, a másik Gück Henrik kereskedelmi utazó. A büntett ekövetője állítólag egy kiváló eleganciával öltözött férfi, aki után a hatóság erősen nyomoz.

Hirtelen halál.

BALASSAGYARMAT, szept. 6. Ma reggel garzonlakásán halva találták Grósz Károly nyugalmazott őrnagyot. A megejtett orvosi vizsgálat konstatálta, hogy az őrnagyot alvás közben szívszülhűdés ölte meg.

Lourdesben nincs kolera.

PÁRIS, szept. 6. Tegnap az a riasztó hír terjedt el a városban, hogy az egészségügyi hatóságok a lourdesi bucsujáráhelyen egy koleraesetet állapítottak meg. A belügyminisztérium a beérkezett hivatalos jelentések alapján kijelenti, hogy a lourdesi kolerahir minden alapot nélkülöz.

Osztrák-magyar kém Szerbiában.

BERLIN, szept. 6. A lapok közlik, hogy Belgrádból érkezett távirati értesítés szerint Kalpa szerb helységben letartóztatták Rodic kapitányt. Találták nála több szerbiai térképet, valamint más kompromintáló tárgyakat és iratokat. Hir szerint Rodichot megbízták a kalpai löporraktárak felrobbantásával. Azt hiszik, hogy Rodic azonos a „Danzer” s Armée Zeitung” becsi lap munkatársával.

Meggyilkolt nyolctagu család.

REGGIO DI CALABRIA, szept. 6. Egy Pellaróból érkező távirat rémes családirtásról ad hírt. A távirat szerint Pellaro Loggia nevű részében egy apából, anyából és hat gyermekből álló családot késsel és baltával lemészárolták.

A csaiádirást a Ruvonno nevű testvérek követték el, valószínűleg anyagi érdekből. A rémes családirtásra úgy jöttek rá, hogy az egyik kisleány holttestét az utcán megtalálták. A szerencsétlen leányka valószínűleg menekülni igyekezett a gyilkosok elől, akik elérték és megölték őt is.

Omnibusz-biplán tiz személyre.

PÁRIS, szept. 6. Seddon angol haditengerészeti tiszt repülőgépet konstruált, amely az eddig létezők között a legnagyobb. Kétszer akkora, mint egy Fahrman-biplán. A különböző sikok összesen háromszáz négyzetméter nagyságúak. Az óriási aeroplán váza könnyű acélból van s a motor nagy méretei mellett is csak egy tonna súlyu. Két egyenként 80 lóerős benzinmotor szolgáltatja a hajtóerőt. Seddon hadnagy azt hiszi, hogy a légi omnibusz tiz személyt tud majd a levegőbe vinni.

Letartóztatott nagykereskedő.

ARAD, szept. 6. Mintegy két év óta tapasztalják, hogy a csődbejutott kereskedők nem rendelkeznek annyi arúval, mint amennyinek a könyvek szerint kellene lenni. Az aradi törvényszék a nyomozás folyamán letartóztatta Feiner Sándor nagykereskedőt, akinek Brassóban és Nagyváradon is nagy áruházai vannak. Beigazolódott, hogy a csőd előtt a kereskedők arúikat Feinernek adták el, megkárosítva a csődvagyont. Feinert család bukácsban való bűnrészességért vonják felelősségre. Eddig számos külföldi gyáros jelentkezett, akik ily módon tekintélyes kárt szenvedtek.

A

Kőbányai Polgári Serföző R.T.

áthelyezte
Fiumei Kiviteli telepét
a Piazza Zichy és a Corsia Deak sarkán
újonnan épített Máv III./A. sz. tárházba.

Bejárat a telepre:
a Piazza Zichy felőli Máv kapún.
Feljárat az irodákba:
a tárház jobboldali perronjáról a 15. sz. kapún
Telefonszámok, a régiiek:
484, a helybeli és
681, az interurban forgalomban

Megnyílt! Megnyílt!

Fiumóban páratlan látványosság
a csodaszép üveggel fedett terrassz, amerikai hűtőkészülékkel, remek pálmakerttel körülvéve, a

Bristol Szálloda

:: Deak korzó ::

Modern épület, 80 szoba, elegáns komforttal berendezett egyedüli helyiség, hol a tisztelt közönségnek izletes magyar és francia konyha, magyar és dalmát fajbörök, magyar és francia pezsgők és elsőrendű kávéházi italok állanak rendelkezésére. Előfizetések elfogadtnak! ::
Pontos és előzékeny kiszolgálás!
Mérsékelt árak!
Villamos megállóhely! A város központjában és pályaudvar közelében. Az Igazga óság.

Nemes Henr. bazárja Fiume v. Fiumara 4. Nagy vásárték iskolatáskákban, bevásárlótáskákban, utazó táskák- és kofferek, gyermek-, női- és férfi cipőkben. Football cipők 9 koronáért. Esernyők, sapkák stb. Ingek, harisnyák minden nagyságban és minőségben. Konyhaeszközök, porcellánárúk; utazási cikkek, játékszerek, gyermekkocsik és játékkártyák stb. nagy raktára.

“MAXIM” VARIETÉ

Fiume, Lavatoio-utca (Kucich-ház)

Estéenként fővárosi nívón álló előadások.
Fényes műsor! Kezdeté 9 órakor.

!! Használt és !! új iskola könyvek

:: kaphatók előírás szerint ::
A. ZANUTEL
könyvkereskedésében
Via Adamich. Telefon sz. 197.

Árjegyzék ingyen. Használt könyvek jutányos áron.

GLOBUS

HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.
Bel- és külföldi lapok.
::: Hangjegy- és könyvárúsítás. :::
Előfizetések a világ összes lapjaira eredeti áron
— Uj tulajdonos: Platzner Arthur. —

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban estéenként KOVÁCS JÓZSEF
jólírnévű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.
TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

BOGOJEVIĆ D.

Via Caserma 4 FIUME Via Caserma 4

Ajánlja magát minden cipész-
munka szállítására. - Pontos
- - - kiszolgálás. - - -
Kifogástalan munka. Jutányos
- - - - - árak. - - - - -

Fiatal gyakornok,

ki a magyar és német, vagy a magyar
és olasz nyelveket bírja, azonnal felvé-
tetik. Cim a kiadóhivatalban.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett.

Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:

LIBERMANN IZSÓ

Telef. 11-49

A n. é. fiumei közönség szives tudomására hozom, hogy a Via Germania 2. szám alatt levő

SECESSIO KÁVÉHÁZAT

átvettem.

Szakismereteimmel mindenkor arra fogok törekedni, hogy kitűnő kávéházi italokkal továbbá bel- és külföldi lapokkal kifogástalanul kiszolgáljam t. vendégeimet.

Minél számosabb látogatást kér

Löffinger Ferencz
kávéház tulajdonos.

Malosek Pál

szobafestő, cimfestő és mázoló

A fiumei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánlja szolgálatait. Vállal minden e szakba munkát — új épületek teljes festését is — olcsón és kifogástalanul.

Cím: Via Caserma 5. sz., I. em.

BONAVIA

nagyszálló és étterem
Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas étterem, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villanyvilágítás stb.

Omnibus minden vonatonál.

Tulajdonos **DRASKOVICH MIKLÓS.**

A legmagasabb árban veszek

uróságoktól levetett ruhákat

BROTT LAJOS
VEGYTISZTÍTÓ

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

PERIC PÉTER

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19

Egyedüli specialista vadász- és hegyászó valamint

különlegesség cipőkben.

Pontos kiszolgálás.

Jutányos árak.

THERAPIA-PAVILLON KÁVÉHÁZ

CIRKVENICA

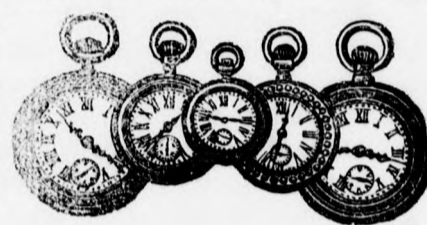
LEGSZEBB HELYÉN A THERAPIA-FÜRDŐ MELLETT, ÁRNYAS PARK KÖZEPÉN.

KIFOGÁSTALAN FRISSTÖK ÉS KÁVEHAZ ITALOK.

Naponta cigányzene. : : : Naponta cigányzene.

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Heinrik - Fiume (CORPO)
CHRONOMÉTER ÉS MŰORÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban és chronométereiben.

Hôte Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal

Riva Schiavoni **VELENCE** a Lido hajóállomással szemben.

A tengerre néző, szép, modern szobák. Fedett és nyílt terras. Német és magyar konyha.

Müncheneri és pilzeneri sör egyenesen a hordóból kimérve.

Levelezés minden nyelven.

Tekintettel azon körülményre, hogy a lisztárak az utóbbi időben tetemesen csökkentek elhatároztuk, hogy t. vevőinket szintén részesíteni fogjuk ezen árelőnyben és a kenyérrakát a következőképpen állapítottuk meg

fehér kenyér nullás lisztből	34 fillér	-	17 krajczár
házi	32	"	16
rozs	30	"	15

és kérjük a t. közönség szives pártfogását

Első fiumei kenyérgyár.

Tulajdonosok

Róth és Markovics

Via Gisella 3. szám.

Fióközlét:

Markovics S.-nál Via del Mercato coperto 3. sz.

Ujonnan épült!

BONVECCHIATI

szálloda és vendéglő

VELENCE

A Szt. Márk-tér közelében.

Villamos világítás. - Központi fűtés. - Elismert jó konyha.

Penzió borral naponként 10 lira. Szobák 2.50-től 3.50 liráig.

Puntigami sör kimérése. : : : Tiszta, deom h/z.

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTOLA.

Hôtel SPLENDIDE - Lido-Velence

Elegáns hívos szobák tengeri kilátással.

Motorcsónak az állomáshoz és vissza. Családok 1 hosszabb tartózkodásnál külön megállapodás személynként napi 12 lirától felfelé.

TULAJDONOS: TEPÉRINO HUBER A. és E.

STANFLIN ANTAL butorraktára

FIUME - Via Municipio 311 - FIUME

Óriási választék modern luxusbutorban, vas- és rézbutorban, igen jutányos áron.

Saját kárpitosműhely.

Telefon 866. Telefon 866.

AURORA kávéház

Velence Szt. Márk-tér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-szálló mellett.

Kitűnő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy pernyi távolság a Markus-térről.

Napi penzió ára 7 lira.